

TEKSTS VERONIKA VILUMA
FOTO OSKARS KALNIŅŠ

SKAIDRI UN GAIŠI

Pateicoties mūsdienīgai koka būvniecības tehnoloģijai, Mareka Birznieka projektētā savrupmāja Lielirbē tapusi ātri, bet paredzēta nesteidzīgai baudīšanai. Tā veido pārdomātu un lakonisku ietvaru saimnieku vaļaspriekiem, izceļ vietējo amata meistarību un rada plašumu, kurā Kurzemes vēji aizpūš pilsētas stresu, un iestājas miers.

↑ Ziemeļkurzemes lībiešu ciemi atrodas aizsargājamās dabas teritorijās. Lai saglabātu kultūrainavu, izstrādāti apbūves noteikumi, kas paredz arī divslīpju jumta lietojumu.

Lielirbes ciems, kā jau nosaukums liecina, savulaik bijis samērā blīvi apdzīvots un ievērojami lielāks par šobrīd iecienīto tūrisma galamērķi Mazirbi. Vietā, kur viesojas DEKO, atradusies skola, baptistu baznīca, turpat kursējis lībiešu zvejniekciemu ļaudīm nozīmīgais bānītis. Tā uzbērums joprojām saglabāties, bet pats Mazbānītis tagad kursē Ventspils Piejūras brīvdabas muzejā, uz kuriem pārvietota arī baznīca. Padomju laiks kūsājošo ciema dzīvi apstādina, taču nu Latvijas rietumkrastā ienāk jaunas vēsmas, un šeit pietauvojas arvien vairāk vasarnieku, arī Ilona un Ģirts. Viņu izvēli gan drīzāk var dēvēt par atgriešanos –

Ģirtam ir lībiešu saknes, un viņa ģimene joprojām saimnieko dzimtas mājās turpat netālu. Ainavisko zemes gabalu starp jūru septiņu minūšu gājiena attālumā un Irbes upi dienvidos, kur tagad slejas modernā, taču ar pietāti pret dabu un kultūrainavu celtā jaunbūve, pāris noskatījis jau sen. Sajūta, ka šī ir «istā vieta», bijusi nepārprotama. Bet, kā jau daudziem, izšķirošais grūdiens celt māju pienāca pandēmijas laikā. Vispirms sakopuši plašo teritoriju, izveidojuši piebraucamo ceļu, attīrījuši aizaugušo plāvu no krūmājiem un bezvērtīgām celtniecības paliekām.

Tagad daļa teritorijas joprojām atstāta pļavas puķēm, bet galvenokārt to iezīmē iekopts mauriņš, kura rūpīga pļaušana vien aizņem vairākas stundas. Pa mikstu zāli basām kājām var aiziet nopeldēties, doties pāri pagalmam atlaisties šūpuļtiklā, aizskriet piemest malku labiekārtotā ugunsкура vietā. To Ilona vēlas apaudzēt ar dekoratīvajām smilgām. Ik palaikam viņa vērsas pēc padoma pie pazīstama dārznieka, taču citādi ar kultūraugu iekopšanu neaizraujas. Pirmkārt, stādījumus labprāt nograuz meža zvēri (tā nelabu galu ņēmusi arī iestādītā kastaņa), otrkārt, tā kā saimnieki šeit galvenokārt uzturas brīvdienās, atpūta ➤

↑ Ēkā ir dabiskā un vēdināšanai ar pulti atverami jumta logi. Modulārais Ruukki Hygge jumta segums turpina ēkas minimālisma līniju.

↓ Guļamistabas terase ļauj sasveicināties ar dabu vēl pirms rīta kafijas. Turpat aiz kociem – Irbe.

COMPACT.LV

transformējamās mēbeles

Ulisse,
Altacom
Italia

MĒBELES, KAS “NEAPĒD” TELPU

TRANSFORMĒJAMU mēbeļu salons Rīgā,
Ķengaraga ielā 2A

Būsim arī
MĒBEĻU UN DIZAINA
IZSTĀDĒ
no 13. līdz 15. oktobrim
Ķīpsalā, Rīgā.

Lai saņemtu bezmaksas ielūgumu uz mēbeļu izstādi, sūti ziņu uz info@compact.lv vai Instagram [@compact_lv](https://www.instagram.com/compact_lv)

Uzzini vairāk:
shop.compact.lv
+371 26546645

→ Plašie logi nojauc robežu starp iekštelpām un apkārtnējo ainavu. Pa terasi pastaigājamies maniņas gan lapsas, gan citi savvaļas dzīvnieki.

ir svarīgāka par dārza darbiem. «Te viss ir par baudīšanu,» saka arhitekts, interjera un produktu dizainers Mareks Birznieks. Dzimis un audzis Ventpīlī, Birznieks Kurzemes pusē īstenojis vairākus projektus, turklāt ar Lielirbes nama saimniekiem viņu vieno radniecības saites, tāpēc izvēle sadarboties bija likumsakarīga, un darbs ritējis raiti. 2020. gadā bija gatavas pirmās skices, un nākamā gada Lieldienas jau varēja svinēt pabeigtā brīvdienu namā. Galvenais pasūtītāju uzstādījums bija izmantot koku, taču nebūvēt tradicionālu guļbūvi, bet gan mūsdienu un funkcionālu ēku, kas «reprezentētu laiku, kurā dzīvojam». Saimnieki skaidri zinājuši, kādas telpas viņiem nepieciešamas, un ģīrtam īpaši svarīgi bijuši augsti griesti. «Kad ir skaidrs, ko cilvēki vēlas, projektu var uzburt ātri. Detaļas, durtiņas pareizajos līmeņos un lampiņas istajās vietās nāk lēnāk,» komentē arhitekts. Viņš uzsver, ka šajā gadījumā viss nepieciešamais bija jāparedz uzreiz, jo projektā izmantota līmēta laminēta skujkoku koksne jeb GLT (*glued laminated timber*), tās paneļi ražoti rūpnīcā un uz vietas samontēti kopā gluži kā liels koka konstruktors. Pēc uzbūvēšanas veikt izmaiņas, protams, ir iespējams, tomēr tas rada liekus sarežģījumus un izmaksas. Tāpat kā CLT (*cross-laminated timber*), kas atšķiras ar līmējuma veidu, arī GLT būvmateriāla izmantošana Latvijā kļūst arvien populārāka. «Būvniecības process ir nenormāli ātrs. Divu mēnešu laikā nams bija gatavs,» arhitekts izceļ vienu no tehnoloģijas priekšrocībām un sauc to par racionālu izvēli. GLT nodrošina labu izolāciju, kas ļauj saglabāt ēkā siltumu, rada mazāk koksnes pārpalikumu, pieļauj arhitektūras risinājumus, kas ar tradicionālajiem materiāliem nebūtu iespējami. «Šeit, piemēram, siena balstās uz durvīm,» Birznieks norāda uz ailu, kas ved uz saimnieku guļamistabu. ➤

↑ Noskaņas veidotāji. Franču zīmola *Focus* rotējošais kamīns ar augstāko dūmvadu, kādu *Agni* speciālisti Latvijā uzstādījuši, un gaišpelēki aizkari, kas atgādina smalku zvejas tīklu.

← Masīvoka galdu un gaismas ķermeni no saimnieku atrastā ozolzara pēc lūguma izgatavojis dizainers Jānis Rauza, savukārt krēsli ir no viņa vadītā uzņēmuma *MINT Furniture* pamatkolekcijas.

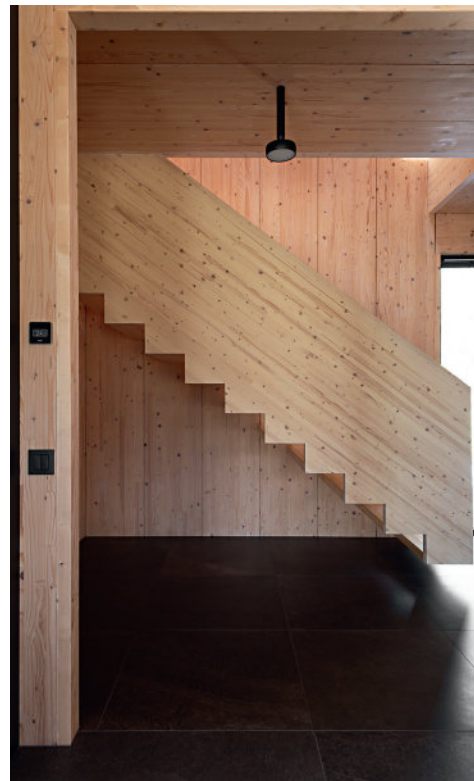

→ GLT nodrošina, ka sienas nav jāapšuj vai jāapmet. Tās vietām pieslīpētas un pārklātas ar UV aizsardzības eļļu pret dzelzēšanu.

↑ Radīts Latvijā. Vanna un izlietnes – no PAA salona.

← Pieklusināti dabas toni pārvērš guļamistabu miera ostā, to papildina atsevišķas greznākas detaļas.

← Arhitekts izceļ *EM LINEA* stikla risinājumu kvalitāti, kas novērtējama margās, franču balkonos un dušās.

← Punkts uz i – Mareka Birznieka projektētās kāpnes, kas liek apšaubīt gravitācijas principus.

Divstāvu dzīvojamās mājas pirmajā stāvā atrodas plaša, ar virtuvi apvienota dzīvojamā istaba, divas saimniecības telpas, saimnieku guļamistaba un vannasistaba. Otrajā – bērnistabas un kabinets. Lielie logi un terases katra savā mājas pusē savieno telpas ar apkārtējo ainavu, 8,2 metrus augstie griesti konsekventajam minimālismam piešķir majestātisku raksturu. Arhitekts stāsta, ka gan ēkas novietojums, gan divslīpju jumts jau bija paredzēti apbūves noteikumos. Arhitektūras valoda ir lakoniska, nesamākslota. Tā neimītē vēsturiskās lībiešu mājas, bet ir «atbilstoša vēsturiskai izpratnei par būvniecību». Fasādē izmantoti melni krāsoti koka apdares dēļi, savukārt abās

terases zonās, kas izvietotas ēkas pretējās pusēs, dēļi atstāti oriģinālajā tonī. Arhitekts un pasūtītāji priecājas, ka būvniecības gaitā izdzīvotas visas stadijas – te 243 kvadrātmetrus lielā māja šķitusi par milzīgu, te – par sīku. «Tā ir vienmēr – ja apkārtnē ir plaša, uz tās fona, sākot māju būvēt, viss liekas maziņš.» komentē arhitekts, bet Ilona piebilst: «Šobrīd ir tieši laikā!» Pēc viņas gaumes savukārt ieviesti vairāki interjera risinājumi. Piemēram, Ilonas virtuvei izraudzītais ērti kopjamais un pievilcīgais akmens ar rūsgano dzislojumu noteicis pārējo toņu gammu lielformāta grīdas flīzēm, sārtajam lgaunijā izgatavotajam divānam no salona *Ziemeļu akcents*. ➤

↑ ↗ Saimniecības ēkā, cita citai netraucējot, apvienota telpa medijumu apstrādāšanai, istabas viesu izmītnāšanai un garāža.

Tā vietā, lai «dzenātu pa pasauli apkārt kravas», gan Mareks Birznieks, gan ēkas īpašnieki devuši priekšroku Latvijas un Baltijas ražotāju, dizaineru un amatnieku atbalstīšanai. Arhitekts nenoliedz, ka itāļi un citi dizaina pasaules smagsvari piedāvā lieliskas lietas un nereti patiesi ir galvas tiesu pārāki par vietējiem, taču, ja atbilstošus un kvalitatīvus risinājumus var atrast *starp savējiem*, labprāt to izmanto. Vannasistabās vietu raduši *PAA* produkti, vairākas mēbeles nākušas no *MINT*, bet iebūvētās mēbeles pēc Birznieka projekta izgatavotas uzņēmumā *Muzdesign*. «Man ir tāds niķis, ka man patīk zīmēt mēbeles, izbaudu šo ņemšanos,» viņš skaidro,

kāpēc projektos interjera iekārtas un detaļas, pat durvju rokturi, nereti top pēc paša skicēm. Lielirbē viņš īpaši piedomājis pie teju levitējošām kāpnēm, kas ne tikai savieno stāvus, bet kalpo arī kā geometriskis zigzaga akcents. Tādi paši arhitektūras principi kā dzīvojamajā mājā ieturēti arī uz pusi mazākajā saimniecības ēkā turpat līdzās. Tā kā draugi uz viesošanos piejūras īpašumā nav īpaši skubināmi un piesakās paši, vienā tā spārnā iekārtotas atsevišķas gulvietas ciemiņiem. Savukārt otrā ēkas pusē ierīkota īpaša telpa saimnieka nopiētākajam hobijsam. Reizi mēnesī teju visa ģimene

un sabraukušie entuziasti azartiski dodas medībās, un telpa saimniecības ēkā paredzēta, lai veiksmīga iznākuma gadījumā medijumu varētu pareizi un parocīgi apstrādāt. Neraugoties uz mūsdienu ērtībām, noteicošie Lielirbes mājās ir un paliek dabas likumi, un plašais īpašums izveidots tā, lai

cilvēka klātbūtne būtu jūtama pēc iespējas mazāk. «Atbraucot uz laukiem, gribas, lai ir tā istā lauku sajūta,» smaida Ilona, atzīstot, ka savrupību gan pa brīdim pārtrauc upe, kas atnes gan nēgu zvejnieku iecienītāko latviešu dziesmu skaņas, gan kuģu taurēšanu jūrā. ■

← ↙ Atpūtas zona ciemiņiem atkārtoti atkārtoti vertikālo ritmu un vienkāršās līnijas, kas vērojamas dzīvojamās mājas interjerā.

Mājas vizītkarte

Vieta: Lielirbe,

Ventspils novads

Projekta realizācija:

2020.–2021. gads

Platība: 243,8 m²

(dzīvojamā ēka),

125,36 m²

(saimniecības ēka)

Arhitekts:

Mareks Birznieks

GLT paneļu, fasādes,

durvju, kāpņu ražošana,

montāža, uzstādīšana:

Easywood

Apgaismojums:

Gaismas Maģija

Stikla risinājumi:

EM LINEA

Iebūvētās mēbeles:

Muzdesign

Grīdas: *Tegula* (flīzes),

Basic Plus (koka grīdas)

Baseinu, spa un saunu projektēšana un izbūve

“SPA Servisa centrs”
realizēta “Taka Spa”
pārveide:

- baseins
- masāžas vanna
- tvaika pirts
- sauna

VEF kvartāls,
Ūnijas iela 8 k-6, Rīga

26149144, 29366743
www.spa-serviss.lv

SERVISA
CENTRS